

Utlåtande Rotel III+ Rotel IX (Dnr 2017/000877)

Ett museum över demokratins historia och nutid

Motion (2017:34) av Rasmus Jonlund m.fl. (alla L)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarråden Emilia Bjuggren och Ann-Margarethe Livh anför följande.

Ärendet

Rasmus Jonlund m.fl. (alla L) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att staden ska uppmärksamma den svenska demokratin under de kommande åren då den fyller 100 år. Motionärerna menar att det finns anledning att skapa en varaktig struktur genom en fast institution, innehållandes musei-, biblioteks- och forskningsuppdrag, i tät samverkan med akademien och civilsamhället. Uppdraget bör vara nationellt men med en fast förankring i Stockholm. Motionärerna menar att staden bör uppvakta staten och riksdagen, och för egen del utreda förutsättningarna för en sådan struktur.

Beredning

Ärendet har remitterats till Stadsledningskontoret, Kulturnämnden och Forum för levande historia. Forum för levande historia har ej inkommit med svar. *Stadsledningskontoret* menar att staden kan bidra till att uppmärksamma och stärka demokratins historia och värderingar, men att detta kan göras inom ramen för befintliga strukturer och inte genom etablering av ytterligare en institution.

Kulturnämnden anser att demokratisk historia och värderingar är viktigt att uppmärksamma men att detta inte sker bäst genom att etablera en ny institution utan att det istället bör uppdras åt redan befintliga institutioner.

Våra synpunkter

Demokrati kan aldrig tas för givet utan måste alltid aktualiseras, ständigt erövrats och utvecklas. Jag ser fram emot de firande vi nu har att vänta i samband 100-årsjubileet av rösträttsreformen och uppskattar inte minst det arbete staden gör i detta sammanhang.

Uppmärksammandet och utvecklingen av vår demokrati är emellertid något som kräver ständigt engagemang samtidigt som jag instämmer i remissvarens synpunkter angående att detta inte förutsätter etablering av ytterligare en offentlig institution.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2017:34) av Rasmus Jonlund m.fl. (L) om att upprätta ett museum över demokratins historia och nutid bifalls.
2. Därutöver anför följande.

När den svenska demokratin firar 100 år under de kommande åren finns all anledning att uppmärksamma viktiga demokratifrågor. Det bör och kommer göras, som kulturförvaltningen påpekat, genom tillfälliga aktiviteter, seminarier, symposier, jubileer, festligheter - och kommer säkerligen vara föremål för såväl mediebevakning och populärvetenskapliga skildringar som forskningsansträngningar och redovisningar.

Det ger dock också anledning att skapa en mer varaktig struktur. Vi delar givetvis synpunkten att uppmärksammandet och utvecklingen av vår demokrati är något som kräver ständigt engagemang, men ser inte att det skulle vara ett hinder för att ett demokratimuseum i Stockholm, tvärtom. Demokratin i allmänhet och den svenska demokratin i synnerhet bör uppmärksammas genom en fast institution, som bör ha såväl musei- som biblioteks- och forskningsuppdrag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 30 maj 2018

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Emilia Bjuggren och Ann-Margarethe Livh

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Lotta Edholm (L) med hänvisning till Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Rasmus Jonlund m.fl. (alla L) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att staden ska uppmärksamma den svenska demokratin under de kommande åren då den fyller 100 år. Motionärerna menar att det finns anledning att skapa en varaktig struktur genom en fast institution, innehållandes musei-, biblioteks- och forskningsuppdrag, i tät samverkan med akademien och civilsamhället. Uppdraget bör vara nationellt men med en fast förankring i Stockholm. Motionärerna menar att staden bör uppvakta staten och riksdagen, och för egen del utreda förutsättningarna för en sådan struktur.

Beredning

Ärendet har remitterats till Stadsledningskontoret, Kulturnämnden och Forum för levande historia. Forum för levande historia har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 november 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att demokratin historia och demokratiska värderingar inte kan tas för givna varför de är viktiga att uppmärksamma. Stadsledningskontoret menar att staden kan bidra till att uppmärksamma och stärka demokratin historia och värderingar, men att detta kan göras inom ramen för befintliga strukturer och inte genom etablering av ytterligare en institution.

Flera projekt och initiativ tas för att uppmärksamma 100-årsjubileet under de kommande åren. Inom Stockholms stad kommer Stockholmia - forskning och förlag att uppmärksamma den allmänna rösträtten och demokratin genombrott i ett samarbetsprojekt kring forskning och tillgängliggörande. Vidare kommer Stockholms stadsbiblioteks programverksamhet att genomsyras av frågor kring demokrati och yttrandefrihet.

Nationellt kommer riksdagen att satsa på ett jubileum med ett flertal olika aktiviteter och program fram till 2022. I 2018 års budgetproposition avsätts exempelvis fem miljoner kronor till en fördjupad förstudie för "Rörelsernas museum", ett demokrati- och migrationsmuseum i Malmö. Flera nationella aktiviteter är lokaliserade till Stockholm, eller kommer att ge avtryck för invånare och besökare i Stockholm.

Stadsledningskontoret föreslår att motion (2017:34) om ett museum över demokratins historia och nutid anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 november 2017 att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar över remissen.

Reservation anfördes av Rasmus Jonlund m.fl. (L), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Roger Mogert m.fl. (S), Micke Seid m.fl. (MP) och Ann Mari Engel (V), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Sofia Lundin (Fi) som instämmer i särskilt uttalande från ordförande Roger Mogert m.fl. (S), Micke Seid m.fl. (MP) och Ann Mari Engel (V).

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 16 oktober 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen anser att demokratins historia och demokratiska värderingar är viktigt att uppmärksamma och påminna om. Demokrati och demokratins värderingar kan inte tas för givna, och det är viktigt med platser och projekt som uppmärksammar dessa frågor. Kulturförvaltningen anser dock inte att detta görs bäst genom att etablera en ny institution, utan anser att Stockholms stad i stället genom t ex uppdrag till befintliga institutioner och inom befintliga strukturer bör verka för att uppmärksamma och stärka demokratin och demokratins värderingar.

Kulturförvaltningen har gjort en sammanställning av vilka aktiviteter som pågår och planeras inom området de kommande åren, både lokalt och nationellt.

Den kartläggning Kulturförvaltningen gjort visar att många projekt och initiativ tagits för att uppmärksamma 100-årsjubileet under de kommande åren. Riksdagen kommer att satsa åtskilliga miljoner på ett jubileum med olika aktiviteter och program fram till 2022. I budgetpropositionen för 2018 avsätts fem miljoner kronor till en fördjupad förstudie för "Rörelsernas museum" i Malmö. Rörelsernas museum är ett demokrati- och migrationsmuseum.

Ytterligare flera nationella aktiviteter är lokaliserade till Stockholm, eller kommer att ge avtryck och vara tillgängliga för medborgarna i Stockholm. Kulturförvaltningen uppfattar att intresset från regering och riksdag för ytterligare en satsning, utöver dessa, är svalt.

Stadsmuseet med Stockholmia - forskning och förlag ingår i flera samarbetsprojekt kring forskning och tillgängliggörande (bl. a. digitalisering) som kommer att uppmärksamma den allmänna rösträtten och demokratins genombrott.

Stadsbibliotekets programverksamhet och övriga verksamhet genomsyras av frågor kring demokrati och yttrandefrihet. Prioriteringar och riktade insatser kommer att göras till föreningar och organisationer som ansöker om bidrag för olika projekt med bäring på dessa frågor.

Reservationer m.m.

Kulturnämnden

Reservation anfördes av Rasmus Jonlund m.fl. (L) enligt följande.

Vi vill inleda med att tacka för förvaltningens utförliga svar på vår motion, och för sammanställningen av aktiviteter knutna till införandet av allmän och lika rösträtt.

När den svenska demokratin firar 100 år under de kommande åren finns all anledning att uppmärksamma alla dessa och många andra frågor. Det bör och kommer göras, som förvaltningen påpekar, genom tillfälliga aktiviteter, seminarier, symposier, jubileer, festligheter - och kommer säkerligen vara föremål för såväl mediebevakning och populärvetenskapliga skildringar som forskningsansträngningar och redovisningar. Det ger dock också anledning att skapa en mer varaktig struktur.

Demokratin i allmänhet och den svenska demokratin i synnerhet bör uppmärksammas genom en fast institution, som bör ha såväl musei- som biblioteks- och forskningsuppdrag.

Förvaltningen tar också upp Rörelsemas museum i Malmö. Att det finns ett museum på liknande tema i Malmö, som dessutom främst ska ta upp migration, borde inte vara ett hinder för att etablera ett demokratimuseum i Stockholm, den plats där viktiga historiska skeenden tog plats och där flera av demokratins viktiga institutioner idag finns.

Motionen bör därför tillstyrkas.

Särskilt uttalande gjordes av Roger Mogert m.fl. (S), Micke Seid m.fl. (MP) och Ann Mari Engel (V) enligt följande.

Demokrati kan aldrig tas för givet och måste alltid aktualiseras. Vi ser fram emot firandet i samband med 100-årsjubileet av rösträttsreformen och uppskattar det arbete förvaltningen gör i detta sammanhang. Vi ser också fram emot det nya kvinnohistoriska museet och kulturcentret som etableras i Stockholm under 2018. Museet blir en fysisk mötesplats för demokratifrågor med utgångspunkt i frågeställningar kring